

کتاب فیہ مافیہ

از گفتار

مولانا جلال الدین محمد مشهور بہ مولوی

فہرست کتاب

۱. فیہ مافیہ

۲. ریاضیہ فیہ مافیہ

۳. ریاضیہ فیہ مافیہ

۴. ریاضیہ فیہ مافیہ

۵. با تصحیحات و حواشی:

۶. زندہ یاد استاد بدیع الزمان فروزانفر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
مقدمه مصحح	۷-۱۵
متن کتاب	۱۷-۲۲۵
حواشی و تعلیقات	۲۲۷-۳۲۲
فهرست احادیث	۳۲۳-۳۲۴
فهرست کلمات بزرگان و امثال	۳۲۵-۳۲۶
فهرست اشعار عربی	۳۲۷-۳۲۸
فهرست اشعار فارسی	۳۲۹-۳۳۲
فهرست لغات و تعبیرات	۳۳۳-۳۳۴
نمایه	۳۳۵-۳۴۵
ملحقات	۳۴۶-۳۵۰

بسم الله الرحمن الرحيم
 بعد الحمد والصلوة چون ایزد تعالی جده نگارنده را از کمال عنایت خویش توفیق مطالعه در آثار جاودانی و کلمات آسمانی خداوندگار راستین و جان جهان معرفت مولانا جلال الدین محمد مشهور به مولوی کرامت فرمود و این موهبت عظیم به ارزانی داشت در مدت بیست و دو سال که با این سعادت قرین و با این توفیق هم آغوش بود همواره در تدبر ابیات مثنوی معنوی دچار مشکل می گردید و برای حل آن دست در دامان شارحان رموز و مفسران دقایق آن نامه الهی می زد و به مدد هدایت و راهنمایی آنان بعضی از آن عقده ها گشایش می پذیرفت و بسیاری نیز همچنان در پرده ابهام و غموض نهفته می ماند. در این میان بر دل گذشت که به حکم معنی قرآن زقرآن پرس و بس شرح اسرار مثنوی را هم از مثنوی و سایر آثار مولانا بجوید و درمان از آن جا طلبد که درد از آن جا خاسته و پیدا شده است، پس مثنوی را با سایر آثار مولانا از قبیل کلیات اشعار معروف به دیوان شمس و فیه مافیه و مجالس سبعة و مکتوبات تطبیق کرد و به حل مشکلات عدیده از این طریق نایل گردید لیکن در این اثنا مشکل دیگر فرا پیش آمد و آن تردید در صحت نسخ چاپی فیه مافیه و کلیات بود که در نتیجه فحص و تحقیق معلوم گردید و لازم آمد که ابتدا آنها را از روی نسخ خطی تصحیح کند به حدی که اطمینان به صحت آن حاصل آید و از آن پس به مطابقت مطالب آنها با مثنوی پردازد بدین جهت در صد درآمد که نسخ خطی فیه مافیه را جمع کند و به تصحیح و مقابله آنها مشغول گردد و بدین اندیشه در صد جمع آوری نسخ خطی برآمد و هم در آغاز کار اطلاع یافت که نسخه‌ی بالتسبه معتبر از این کتاب در کتابخانه ملی موجود است، متصدیان امور آن کتابخانه به اسرع وقت آن نسخه را در اختیار نگارنده گذاردند و دوست فاضل آقای دکتر محمد معین که خدایش به مواهب توفیق مخصوص دارد قبول کرد که مقداری از وقت خود را به مساعدت در مقابله کتاب با نسخه طبع تهران مصروف نماید، پس با کمال مراقبت